

**NACIONALNI LABORATORIJ ZA
ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO**

CENTER ZA OKOLJE IN ZDRAVJE

Datum: 05.02. 2026

Številka poročila: 2026 - 0402

Poročilo o nadzoru kvalitete pitne vode v občini Metlika v letu 2025

Novo mesto, februar 2026

Poročilo o nadzoru kvalitete pitne vode v letu 2025 na vodovodnih sistemih v občini Metlika, ki so v upravljanju javnega podjetja Komunala Metlika

V letu 2025 je javno podjetje Komunala Metlika d.o.o. upravljalo s tremi vodovodi: Hrast, Jamniki in Metlika, ki so oskrbovali okoli 98 % prebivalcev občine Metlike. V letu 2025 ni bilo bistvenih sprememb glede števila uporabnikov.

Nadzor je potekal po letnem načrtu vzorčenja v okviru notranjega nadzora, skladno z zahtevami Uredbe o pitni vodi (Uradni list RS, št. 61/2023) in veljavnimi členi Pravilnika o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17 in 61/23). Komunikacija z naročnikom in obveščanje ob ugotovljenih nepravilnostih je potekalo po ustaljenem načinu.

Skupno smo odvzeli **95** vzorcev pitne vode za mikrobiološke preiskave in **17** vzorcev za fizikalno-kemične preiskave od tega tri vzorce za razširjene analize (za vsako oskrbovalno območje po en vzorec) ter 10 vzorcev za ciljne analize na pesticide – atrazin in desetilatrazin (tabela 3) in 11 vzorcev za določitev aluminija v pitni vodi. Rezultati laboratorijskih preiskav so prikazani v tabelah 2 in 3.

Letno oceno o ustreznosti pitne vode smo podali na podlagi rezultatov odvzetih vzorcev v okviru notranjega nadzora (tabele 2, 3, 4 in 5) ter rezultatov odvzetih vzorcev državnega monitoringa (tabela 7). Osnovne informacije o vodovodnih sistemih in splošna ocena rezultatov o ustreznosti pitne vode so podane v tabeli 1.

Tabela 1: Osnovne informacije o vodovodih, s katerimi upravlja Komunala Metlika d.o.o. in ocena rezultatov za leto 2025

Vodovodni sistem	št. preb.	zajeta voda (m ³)	priprava	sredstvo	način	izvor vode	ocena rezultatov
Metlika	5.511	339.816	koag., filtr., df	NaOC	avtomatsko	Izvir	U
Jamniki	2.169	176.266	df, filtr.	NaOCl	avtomatsko	Izvir	U
Hrast	422	26.163	df	NaOCl	avtomatsko	vertina	U
Skupaj	8.102	541.695					

Legenda: koag. = koagulacija, filtr. = filtracija, df. = dezinfekcija

Ocena ustreznosti pitne vode in varnosti vodooskrbe

Ustrezna pitna voda mora biti primerna za pitje, kuhanje, pripravo hrane in umivanje brez morebitnega tveganja za zdravje ljudi. Tako mora pitna voda izpolnjevati zahteve evropske direktive o kakovosti vode kakor tudi slovenske zakonodaje. Omenjeni predpisi določajo merila, ki jih mora izpolnjevati voda za varno vodooskrbo prebivalstva. Predpisani parametri vključujejo mejne vrednosti za spremljanje mikrobiološke kakovosti (vključno z številom bakterij in oocist), kemijske kakovosti (vključno s koncentracijami kovin, topil, pesticidov in ogljikovodikov) in fizikalnih lastnosti (vključno z motnostjo, barvo, okusom in vonjem).

Tabela 2: Vodovodi v občini Metlika, ki so v upravljanju javnega podjetja Komunala Metlika d.o.o. - leto 2025; pregled mikrobioloških in kemičnih rezultatov

	MIKROBIOLOGIJA							KEMIJA					
	št. vz.	U	%	NU	%	vzrok	%	št. vz.	U	%	NU	%	Vzrok NU
HRAST													
vrtna	1	1	100	0	0	0	0	-					
po pripravi - VH	10	10	100	0	0	0	0	2	2	100	0	0	
omrežje	5	5	100	0	0	0	0	1	1	100	0	0	
skupaj	16							3					
atrazin, d-atr.								7	7	100	0	0	
JAMNIKI													
zajetje	1	0	0	1	100	1	100	-					
VH - po pripravi	9	9	100	0	0	0	0	2	2	100	0	0	
VH in omr. upravljav.	8	8	100	0	0	0	0	1	1	100	0	0	
omrežje	12	12	100	0	0	0	0	4	4	100	0	0	
atrazin, d-atr.								1	1	100	0	0	
skupaj	30							7					
METLIKA (Obrh)													
zajetje	1	1	100	0	0	0	0	-					
VH - po pripravi	12	12	100	0	0	0	0	1	1	100	0	0	
omrežje	36	36	100	0	0	0	0	6	6	100	0	0	
skupaj	49							7					
aluminij								7	7	100	0	0	
atrazin, d-atr.								2	2	100	0	0	
SKUPAJ	95							17					

Legenda: U = ustrezno, NU = neustrezno, d-atr. – desetilatrazin

Mikrobiološka kvaliteta pitne vode je bila v letu 2025 na omrežju vseh treh vodovodnih sistemov ustrezna. Rezultate preskušanih mikrobioloških parametrov glede na mejne vrednosti določene v Prilogi 1 Uredbe o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 61/2023) smo ocenili kot ustrezne.

Tudi rezultati vseh opravljenih laboratorijskih fizikalno-kemijskih analiz so bili skladni s predpisanimi mejnimi vrednostmi v Uredbi o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 61/2023).

Tabela 3: Pregled gibanja povprečne koncentracije desetilatrazina na VS Hrast v obdobju 2020 – 2025

vir	leto	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vodovod Hrast		0,067 (0,10*)	0,069 (0,083*)	0,067 (0,089*)	0,079 (0,099*)	0,066 (0,081*)	0,060 (0,082*)

Opomba: vse vrednosti so v µg/L, mejna vrednost (v Uredbi o pitni vodi) je 0,10 µg/L posameznega pesticida v pitni vodi.

(*) = najvišja koncentracija meritve v letu (leto 2025, n=7).

V vodi iz vrtnice Suhor (vodovodni sistem Hrast) je še vedno zaznana kontaminacija z desetilatrazinom, razgradnim produktom herbicida atrazina. V letu 2025 je bila koncentracija omenjenega pesticida pod dovoljeno mejno vrednostjo (najvišje izmerjena koncentracija: 0,066 µg/L). Upravljevec vodovoda je v celoti površinsko saniral črno odlagališče nad vodnim virom Gornji Suhor (Vrtna RA-2). Še vedno je potrebno redno spremljanje omenjenega pesticida.

Razkuževanje vode

V letu 2025 je bilo opravljenih skupno 92 meritev prostega klor na terenu. Pri približno 22 % meritev je bila izmerjena koncentracija prostega klor nižja od priporočene vrednosti (najnižja priporočena koncentracija znaša 0,10 mg prostega klor na liter vode.) Koncentracije dezinfekcijskega sredstva pod priporočeno ravno v distribucijskem omrežju predstavljajo povečano tveganje za zdravje uporabnikov. Nižje koncentracije se najpogosteje pojavljajo na končnih odsekih vodovodnega omrežja, zato je na teh delih priporočljivo pogostejše izpiranje cevovodov.

Spremljanje stranskih produktov razkuževanja pitne vode

V Uredbi o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 61/2023) 8. člen določa pravila priprave pitne vode in zahteve za snovi, ki se uporabljajo za pripravo pitne vode. O stranskih produktih razkuževanja vode natančneje v tem členu govori 6. odstavek: »Pri izvajanju dezinfekcije iz prejšnjega odstavka se preverja učinkovitost uporabljenega postopka dezinfekcije in zagotavlja, da je vsako onesnaženje s stranskimi produkti dezinfekcije čim manjše, ne da bi bil pri tem ogrožen učinek dezinfekcije.«

Zato je upravljalec v skladu s 6. odstavkom 21. člena Uredbe o pitni vodi dolžen spremljati koncentracije stranskih produktov dezinfekcije pitne vode.

Rezultati analiz stranskih produktov kloriranja so prikazani v tabeli 5.

Tabela 5: Rezultati spremljanja stranskih produktov razkuževanja v pitni vodi v letu 2025

Vodovod	Vrsta razkužila	Število meritev THM	Skladnost	Število meritev klorat, klorid in bromat	Skladnost
Metlika - Obrh	NaOCl	1	S	3	S
Metlika - Jamniki	NaOCl	1	S	3	S
Metlika - Hrast	NaOCl	1	S	3	S

THM – trihalometani, S-skladen

Iz rezultatov odvzetih vzorcev je razvidno, da so bile koncentracije stranskih produktov razkuževanja znotraj dovoljenih mejnih vrednosti določenih v Prilogi 1 Uredbe o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 61/2023).

Ocena varnosti vodooskrbe

Varnost pitne vode lahko ogroža več skupin dejavnikov:

- obratovalne okvare v vodovodnem omrežju (vključno z neustreznim vzdrževanjem);
- naravne nesreče in izjemni vremenski pojavi, kot so potresi, poplave itd .;
- različne druge nesreče in kontaminacije ter
- zlonamerne grožnje (namerno uničevanje) in terorizem (onesnaženje vode z biološkimi ali kemičnimi snovmi).

Vse naštetе skupine dejavnikov morajo biti prepoznane v načrtu za zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne (IV. poglavje Uredbe o pitni vodi - ocena tveganja, upravljanje tveganja in spremljanje izpolnjevanja zahtev za pitno vodo).

Predlogi ukrepov in priporočil:

Predlogi ukrepov - veljajo za vse vodovode:

- Izpiranje cevovodov ter ostalih naprav (blatni izpusti, zračniki,...) opravljati po večjih nalivih, ko je povečana motnost oz. najmanj letno.
- Razkuževanje je treba na vseh vodovodnih sistemih naravnati tako, da bo koncentracija prostega klora pri končnih uporabnikih vsaj 0,10 mg/L vode.
- Na vseh vodovodih je treba vzpostaviti varstvene pasove in na njih zagotoviti izvajanje predpisanega režima; dolgoročno predvideti odkup zemljišč ožjega vodovarstvenega območja.
- Za vsak nameravan poseg na varstvenih pasovih zahtevati pridobitev poročila o presoji vplivov na okolje (na pitno vodo).
- Redno vzdrževati objekte (izvajati ukrepe za preprečitev kondenzacije (*plesni!*), pleskanje, sanirati korodirane kovinske elemente, sanirati poškodbe,...).
- Redno pregledovati in izvajati čiščenje objektov.
- Pravilno postopanje ob sanacijah okvar, popravila zaključiti s temeljitim izpiranjem, ob večjih defektih opraviti dezinfekcijo saniranih odsekov cevovodov.

Predlogi za posamezne vodovode:

1. Vodovod Metlika - Jamniki:

Zagotavljati je potrebno učinkovito pripravo vode (v marcu 2020 je bila na VH Bojanja vas nameščena filtracijska naprava s peščenimi filtri, pri postopku filtracije vode se dodaja tudi koagulant železov tri-klorid). Priporočamo redno in sistematično izpiranje cevovodov ter ostalih naprav, npr. blatnih izpustov.

2. Vodovod Metlika - Obrh

Priprava vode je učinkovita. Priporočamo redno in sistematično izpiranje cevovodov ter ostalih naprav, npr. blatnih izpustov. Med postopkom priprave vode - dodajanjem koagulanta je treba pravilno uravnati pretoke in redno vzdrževati in čistiti filtre. Zagotoviti izvajanje predpisanega režima v širšem in vplivnem vodovarstvenem območju.

3. Vodovod Metlika - Hrast

Priprava vode je učinkovita. Priporočamo redno sistematično izpiranje cevovodov ter ostalih naprav, npr. blatnih izpustov. Osveščanje ljudi, ki izvajajo aktivnosti na prispevnem področju tega vodnega vira (uporaba dobre kmetijske prakse (DKP), ekološko kmetijstvo,...). Pesticidi – povprečna koncentracija desetilatrazina se giblje v koncentracijah pod dovoljeno mejno vrednostjo; še vedno je potrebno redno spremljanje omenjenega pesticida.

Slikovni pregled gibanja mikrobiološke kakovosti pitne vode na vodovodih s katerimi upravlja Komunala Metlika.

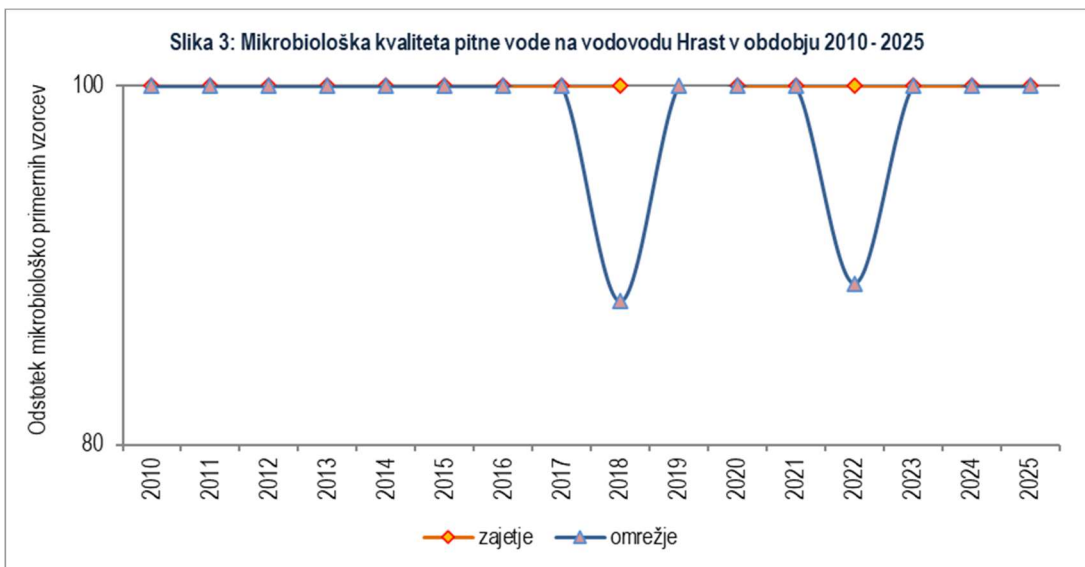
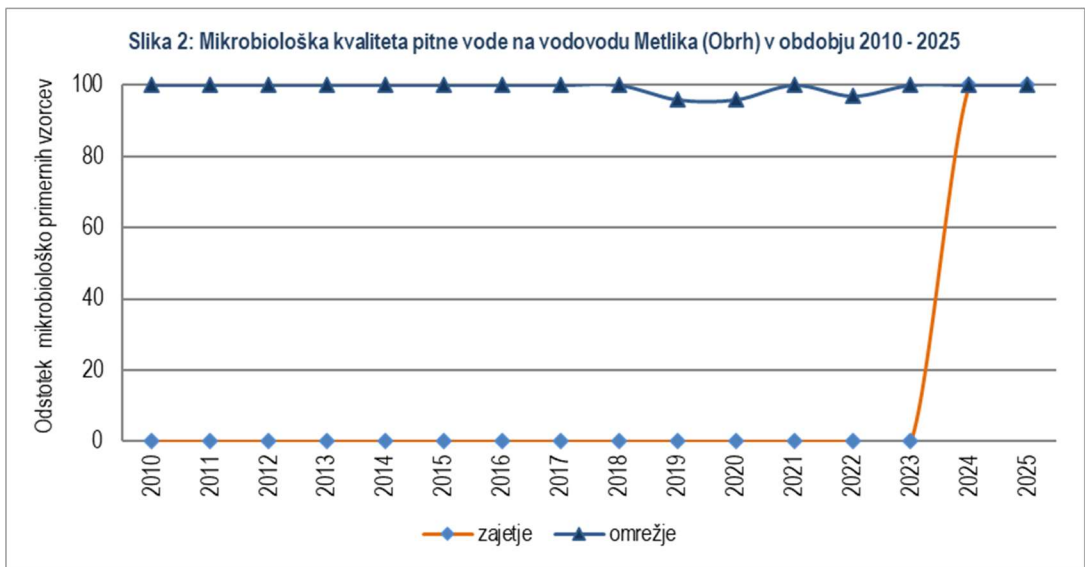
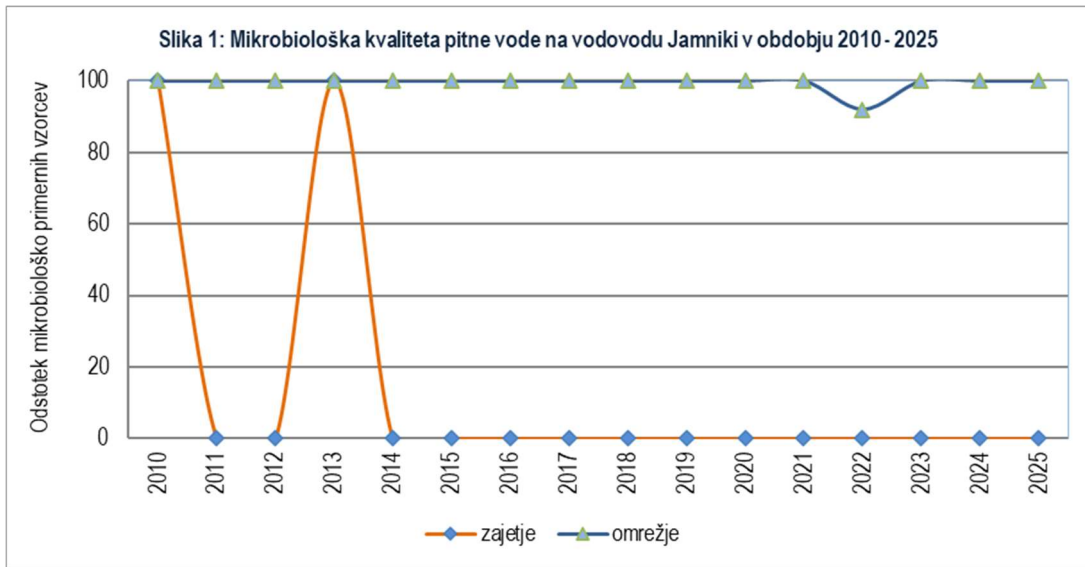

Tabela 7: Poročilo o preskusih pitne vode v okviru državnega monitoringa pitnih vod v letu 2025, upravljavec: Komunala Metlika d.o.o.

Sistem za oskrbo s pitno vodo **METLIKA - JAMNIKI**

Preskusi:		
skupno število vzorcev	4	
skupno število neskladnih vzorcev	0	0,0 %

Sistem za oskrbo s pitno vodo **METLIKA - HRAST**

Preskusi:		
skupno število vzorcev	2	
skupno število neskladnih vzorcev	0	0,0 %

Sistem za oskrbo s pitno vodo **METLIKA OBRH**

Preskusi:		
skupno število vzorcev	7	
skupno število neskladnih vzorcev	0	0,0 %

Poročilo pripravila:
Andrej Povše, mag. san. inž.
Anton Škrbec, dipl. san. inž.